

UANMELDT PÆDAGOGISK TILSYN 2022

REGNSKOVEN BØRNEHAVE, OKTOBER 2022

Indholdsfortegnelse

UANMELDT PÆDAGOGISK TILSYN 2022	0
REGNSKOVEN BØRNEHAVE, OKTOBER 2022	0
1 INTRODUKTION	2
2 STRUKTUREL KVALITET	3
2.1 Normering, gruppestørrelse og organisering	3
2.2 Fysiske omgivelser - indendørs og udendørs	3
2.3 Uddannelse, efteruddannelse og personalestabilitet	4
2.4 Den styrkede pædagogiske læreplan	4
2.5 Politisk prioriterede indsatser	5
3 PROCESKVALITET	6
3.1 Relationer, Børneperspektivet og Børn i udsatte positioner	6
Lege - og aktivitetsmuligheder	6
3.2 Forældresamarbejde	7
4 RESULTATKVALITET	8
4.1 Det pædagogiske arbejde med sprogudvikling og de sproglige læringsmiljøer	8
4.2 Overgange	8
5 SAMMENFATNING	9
5.1 Opsummering af punkter til videreudvikling	9
6 Deltagere ved tilsynet	10

1 INTRODUKTION

Det pædagogiske tilsyn tager udgangspunkt i det pædagogiske grundlag i Den styrkede pædagogiske læreplan. Formålet med det pædagogiske tilsyn er at:

- sikre, at alle dagtilbud lever op til det ansvar, de har ifølge lovgivningen, samt til de kommunale rammer og prioriterede indsatser.
- kvalificere og udvikle den pædagogiske praksis ved at skabe rum for refleksion over kvaliteten af læringsmiljøerne i dagtilbuddene, som har afgørende betydning for børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- indsamle viden om den pædagogiske praksis på tværs af dagtilbuddene med henblik på kvalitetsudvikling af hele dagtilbudsområdet.

Tilsynet bygger på data, observationer og dialog omkring tre kvalitetsparametre, der kendetegner kvalitet i dagtilbud – strukturel, proces og resultat kvalitet:

Strukturel kvalitet omhandler de forhold, den pædagogiske praksis arbejder indenfor. Det kunne fx være fysiske rammer, normering og uddannelse af personalet.

Proceskvalitet handler om den pædagogiske kvalitet, herunder interaktioner mellem børn og voksne og børns sociale og emotionelle udvikling gennem leg og aktiviteter.

Resultatkvalitet handler om, hvorvidt børnene bliver skoleparate og udvikler f.eks. sproglige kompetencer af at gå i dagtilbud. Strukturel kvalitet og proceskvalitet er i høj grad en forudsætning for resultatkvalitet, men man kan også til en vis grad arbejde målrettet med resultatkvalitet.

Det pædagogiske tilsyn trækker på forskning i, hvad der kendetegner kvalitet i dagtilbud (EVA, 2018) og KIDS, som er et redskab til vurdering og udvikling af kvalitet i dagtilbud (Ringsmose og Kragh-Müller, 2015)

Tilsynsrapporten fungerer som materiale for tilbagemelding af tilsynsbesøget og det afsluttende dialogmøde mellem dagtilbuddet og tilsynsførende. Rapporten rummer konkrete vurderinger og anbefalinger, for dermed at kunne bidrage til det videre arbejde med udviklingen af pædagogisk kvalitet i det pågældende dagtilbud.

Tilsynet sonderer mellem udviklingsmuligheder, anbefalinger og skærpede forhold. Ved en udviklingsmulighed peger tilsynet på potentiale, som der kan arbejdes videre med, hvis dagtilbuddet har fokus her. Ved en anbefaling råder tilsynet til, at der arbejdes videre med punktet. Der kan også peges på skærpede forhold, hvis der ikke leves op til lovgivning eller politisk beslutning. I sidste tilfælde vil der ikke være tale om anbefalinger, men udviklingskrav.

I Solrød Kommune ligger tilsynsopgaven i Sekretariat for Læring & Udvikling. Krav til det pædagogiske tilsyn med dagtilbud er fastsat i dagtilbudslovens § 5.

2 STRUKTUREL KVALITET

Strukturel kvalitet kan forstås som de rammer og forhold, som den pædagogiske praksis arbejder inden for og er påvirket af økonomi, organisering, ledelse mm. i dagtilbuddet.

2.1 Normering, gruppestørrelse og organisering

Normering og gruppestørrelse behandles ofte sammen i forskningen i dagtilbud på området. Med normering menes her forholdet mellem antal voksne og børn.

Gruppestørrelse er organiseringen af børnene inden for en given normering og kan både omhandle fx antal børn på en stue, antal børn i en specifik aldersgruppe eller gruppesammensætningen i forbindelse med aktiviteter.

I henhold til bekendtgørelsen om minimumsnormeringer opgøres normeringen i daginstitutioner som forholdet mellem antallet af indskrevne børn og antallet af pædagogisk personale. Normeringen opgøres som et årligt gennemsnit på kommuneniveau¹.

Overordnet vurdering af normering, gruppestørrelse og -organisering i Regnskovens Børnehave

I Solrød Kommune er den gennemsnitlige normering for børnehave (3-5 årige) 5,9 børn til 1 voksen.

Under tilsynsbesøget blev der observeret under 20 børn per gruppe og en fin balance i det pædagogiske personales fordeling i forhold til gruppestørrelse og antal børn. I 2023 vil børnehaven blive udvidet til 5 stuer i alt med ca. 20 børn pr stue.

2.2 Fysiske omgivelser - indendørs og udendørs

Dagtilbuddets fysiske rammer defineres af dets inde- og udemiljø, dvs. bygninger, indretning af indendørs og udendørs rum, interiør samt genstande, legetøj og legeredskaber. Dagtilbuddets fysiske rammer tænkes ofte, som en given og statisk størrelse, men megen forskning peger på de fysiske rammer som en dynamisk størrelse, dvs. rammer, der ændrer sig eller skifter mellem at fungere som ramme for forskellige aktiviteter. Flere studier belyser, hvorledes de fysiske rammer bliver en betydningsfuld strukturel faktor for kvalitet i dagtilbud, og hvordan tilrettelæggelsen af disse kan anvendes aktivt til at strukturere praksis og børns aktiviteter.

Med afsæt i ovenstående viden har tilsynet fokus på, hvordan institutionen er indrettet og de muligheder, indretningen giver for børnenes trivsel, udvikling, leg og læring.

¹ Når normeringen i vuggestue er under eller lig 3 børn pr. pædagogisk personale og normeringen i børnehave er under eller lig 6 børn pr. pædagogisk personale i gennemsnit overholder kommunen lovkravet (lovkravet er først gældende fra den 1. januar 2024). Er normeringen højere end henholdsvis 3 og 6 børn pr. pædagogisk personale, er der for mange børn pr. pædagogisk personale i kommunen i forhold til lovkravet om minimumsnormeringer i 2024.

Pædagogisk personale i normeringsopgørelsen omfatter følgende: Pædagoger, Pædagogiske assistenter, Pædagogmedhjælpere, Pædagogiske ledere, Pædagogstuderende, Pædagogiske assistentelever. Under betegnelsen pædagogisk personale indgår også: Vikarer for pædagogisk personale, samt Pædagogisk personale, som varetager forskellige støttefunktioner i relation til børnene i daginstitutioner. Herved forstås fx støttepædagoger, ressourcepædagoger og lignende. Opgørelsen omfatter altså personale, som helt eller delvist har pædagogiske opgaver i relation til børnene.

Overordnet vurdering af de fysiske rammer i Regnskovens Børnehave

Særlig omstændighed: Tilsynsførende blev under tilsynsbesøget opmærksom på, at børnehaven i efteråret 2022 undergår renovering. Tilsynets vurdering er med afsæt i de daværende lokalers indretning, som det fremstod i oktober 2022.

Børnehavens lokaler indendørs giver gode muligheder for at indrette mindre tematiserede legeområder og inddrage gangarealerne til aktiviteter i mindre grupper. Der er observeret en variation i stuenes indretning og bredden i legeredskaberne er forskellig fra stuerne. Børnenes produkter og materialer er hængt op på alle stuer.

Børnehavens legeplads giver gode muligheder for forskellige typer af aktivitet og fysisk udfoldelse. Legepladsen råder bl.a. over en boldbane, cykelbane, 2 sandkasseområder, et bålsted, 2 gyngelområder, 2 forskellige klatrestativer, en bakke med rutsjebaner, legehuse og klatretæer. Ved tilsynsbesøget var skuret aflåst. Man kan med fordel overveje at lade skuret være åbent så børnene selv kan tilgå legeredskaber og inddrage det i den frie leg.

Anbefaling: Det anbefales, at der indrettes rum i rummene og at legeområderne tematiseres, så det er tydeligt for børnene hvad de kan og må hvor. Ligeledes anbefales det, at der indrettes læsekrog og placeres bøger i børnehøjde. Man kan med fordel øge brugen af symboler, billeder og skriftsprog, så det er synligt for barnet, hvad man kan lege med hvor.

Udviklingsmulighed: Det kan overvejes at indrette mindre legeområder på legepladsen, eks. hegn om legehuse, så der skærms for de børn, der kan have et særligt behov for ro til fordybelse i legen. I forlængelse heraf kan man overveje at have en udendørs tegnestation eller læsekrog ved bænkene.

2.3 Uddannelse, efteruddannelse og personalestabilitet

Pædagogiske kompetencer er vigtige for kvaliteten i dagtilbuddene. Forskning viser, at kvaliteten af dagtilbud har stor betydning for børns udvikling (EVA, 2017). Uddannet pædagogisk personale er en vigtig kvalitetsfaktor, idet uddannelsesniveaulet har positiv betydning for bl.a. kvaliteten af de samspil og relationer, som børnene får mulighed for at indgå i, og for børnenes kognitive og sociale udvikling.

Overordnet vurdering af uddannelse, efteruddannelse og personalestabilitet

Solrød Kommune har en målsætning om, at 60% af personalet i daginstitutionerne er pædagogisk uddannet. Andelen af pædagoguddannede i Regnskovens integreret institution er pr. juli 2022 28,57 %.

Ledelsen bemærker, at der arbejdes aktivt for at sikre personalestabilitet. Hertil bemærker ledelsen, at der er ansat pædagoguddannede medarbejdere i sensommeren og efteråret 2022, og at man vil være fuldt dækket pr. 1/12 2022.

Ledelsen bemærker, at man er ved at udvælge et fagligt fyrtårn i børnehaven, og at man dertil har 1 sprogansvarlig medarbejder. Den samlede personalegruppe deltager i et kompetenceudviklingsforløb om sproglig udvikling og kommunikation som afvikles løbende de kommende år.

2.4 Den styrkede pædagogiske læreplan

Den styrkede læreplan er et fælles pædagogisk værdigrundlag for alle dagtilbud med dertilhørende læreplanstemaer. Det er lovbestemt, at alle dagtilbud skal have en læreplan, og at den skal evalueres hvert andet år.

Regnskovens Børnehave har en gældende pædagogisk læreplan, og det er hensigten, at den evalueres i det kommende år, 2023.

2.5 Politisk prioriterede indsatser

I dialogmødet har tilsynsførende og ledelsen en drøftelse af dagtilbuddets arbejde med politisk prioriterede indsatser.

Ledelsen bemærker, at man løbende arbejder tematisk med dannelsesstrategiens begreber gennem heltetræning og fri for mobberi, bl.a. via børnemøderne.

Ledelsen bemærker, at børnehaven har et godt samarbejde med SFO'en og benytter materialer fra den gode overgang.

Kompetenceudviklingsforløbet i Nebula er fastlagt og vil løbende blive gennemført over de næste par år for den samlede personalegruppe.

3 PROCESKVALITET

Proceskvalitet er udtryk for den kvalitet, der findes i det pædagogiske arbejde, og som opstår bl.a. i relationer mellem børn og voksne og gennem læringsmiljøets stimulering af børns sprog og generelle kompetenceudvikling. Proceskvalitet omfatter også kvaliteten af de pædagogiske kompetencer, herunder interaktion med børn i forbindelse med leg og læring.

Som redskab til at vurdere proceskvaliteten benyttes KIDS, som er et redskab til at vurdere den pædagogiske kvalitet i børnenes lærings- og udviklingsmuligheder i det pædagogiske miljø i dagtilbuddet. KIDS tager udgangspunkt i forskning om pædagogisk kvalitet og udviklingspsykologisk viden om, hvordan børn lærer og udvikler sig.

3.1 Relationer, Børneperspektivet og Børn i udsatte positioner

Relationer mellem barnet og de omgivende voksne samt relationen børn imellem har grundlæggende betydning for barnets udvikling. Det fremgår af forskning og af udviklingspsykologisk viden, at en udviklingsfremmende relation mellem det pædagogiske personale og børnene, en god relation mellem det pædagogiske personale og forældrene og endelig gode relationer børnene imellem er væsentlige indikatorer på god pædagogisk kvalitet.

I Danmark har vi en lovgivning, der slår fast, at børns oplevelser skal inddrages i arbejdet med at skabe et godt pædagogisk læringsmiljø. Ifølge forskning konkluderes det at kvaliteten i dagtilbuddet hænger tæt sammen med de voksnes evne til at inddrage børnene og deres perspektiver i hverdagen.

Overordnet vurdering af det pædagogiske arbejde med relationer, børneperspektivet og børn i udsatte positioner i Regnskovens Børnehave

Personalets samvær med børnene bærer præg af en interesse for børnene. Personalet er nærværende og til rådighed og tilbyder sin hjælp, når et barn har behov for omsorg og støtte. Personalet er i samspillet med barnet opmærksom på barnets verbale og nonverbale kommunikation. Personalet bekræfter og sætter ord på egne og børnenes handlinger. Det er tydeligt, at personalet kender hvert enkelt barn som en lille person og forholder sig til hvert enkelt barn. Der er observeret variation i personalets tilgang til børnene, særligt kommunikationen i situationer, hvor barnet har en uhensigtsmæssig adfærd.

Personalet observeres generelt som gode forbilleder for børnene, er troværdige og taler venligt og i god tone til børnene. Ved spisesituationer er det eks. observeret at personale opfordrer børnene til indbyrdes dialog og samtale.

Ved konflikter hjælper personalet børnene igennem uenigheder ved at tale om, hvad der skete, lytte og er opmærksom på børnenes verbale og nonverbale udtryk, og inddrager dem i løsningen af uenigheden.

Udviklingsmulighed: Der er observeret variation imellem personalets/stuernes opmærksomhed på barnets perspektiv og inddragelse, samt det indbyrdes samspil i børnefællesskaberne. Det anbefales, at øge fokus på barnets perspektiv og at følge barnets spor.

Lege - og aktivitetsmuligheder

For at kunne udvikle sig har børn brug for, at lege med andre børn og blive mødt af nærværende voksne. Der skal være tilbud om aktiviteter og gode lege- og læringsmuligheder i institutionerne. Noget at være sammen om i et fælles tredje. Børn lærer og udvikler sig gennem leg med hinanden og gennem aktiviteter, der tager udgangspunkt i barnets interesser, alder og udvikling sammen med andre børn og

med voksne. Hvordan voksne kommunikerer og interagerer med børn i samspil fra den helt tidlige barndom og med de fysiske læringsmiljøer, er essentielt for børns læring og udvikling.

Overordnet vurdering af lege- og aktivitetsmuligheder i Regnskoven Børnehave

Der er observeret gode betingelser for længerevarende lege uden at blive afbrudt (i den frie leg udenfor). Der er gode vilkår for børneinitieret leg og aktiviteter og det pædagogiske personale er opmærksomme og værner om børnenes leg.

Personalet er i høj grad gode til at støtte børnenes lege og er engagerede. Der er ligeledes observeret vokseninitieret leg, hvor personalet både indtager en rammesættende og deltagende rolle, afhængig af børnenes indbyrdes samspil og behov.

Personalet har øje for børnenes relationer og opfordrer til at børnene indbyrdes inddrager hinanden i lege og aktiviteter. I planlagte aktiviteter arbejdes der i mindre grupper, og der er ofte observeret fordybet og nærværende samtaler og dialog mellem børn og voksne.

Udviklingsmulighed: Man kan overveje om der i nogle situationer ved skift og overgange kan indtænkes en overgangsaktivitet (eksempelvis sprogstimulerende aktiviteter), således at ventetiden får et pædagogisk sigte.

3.2 Forældresamarbejde

Et velfungerende forældresamarbejde forudsætter gode relationer mellem forældrene og det pædagogiske personale. Et godt samspil mellem dagligdagen derhjemme og dagligdagen i dagtilbuddet bidrager til at skabe et dagtilbud af højere kvalitet, hvor der er et godt læringsmiljø, og hvor børnene trives og er glade for at være.

Overordnet vurdering af forældresamarbejdet i Regnskoven Børnehave

Under tilsynsbesøget blev det observeret, at der er en variation i stuerne tilgang og kommunikation med forældrene ved aflevering/afhentning.

Udviklingsmulighed: Det anbefales, at man ensarter tilgangen ved afleveringssituationerne på tværs af stuerne.

Ledelsen bemærker, at det daglige forældresamarbejde fungerer godt. Brugen af AULA fungerer godt og anvendes som kommunikationskanal til/med forældre.

Forældrebestyrelsen er nyvalgt og ledelsen bemærker, at man i den kommende periode bl.a. vil have fokus på arbejdet om principper og medinddragelse.

RESULTATKVALITET

Resultatkvallitet omhandler børnenes udbytte ved at gå i dagtilbud, både her og nu og på længere sigt. Det gælder børns trivsel, læring og udvikling – kognitivt, socialt og motorisk.

3.3 Det pædagogiske arbejde med sprogudvikling og de sproglige læringsmiljøer

Børn udvikler deres kommunikation og sprog i nære relationer med deres forældre, i fællesskaber med andre børn og i samspil med det pædagogiske personale. Børns kommunikation og sprog har afgørende betydning for en række forhold. Det giver dem mulighed for at udtrykke sig, danne relationer, indgå i fællesskaber og indsamle viden – og på længere sigt har det betydning for, hvordan de klarer sig i skolen og i livet (EVA, 2019).

Overordnet vurdering af det pædagogiske arbejde med sprog og kommunikation i Regnskoven Børnehave

Der observeres generelt god dialog og samtaler mellem børnene og personalet og samtalerne har "flere led", og bærer præg af nærvær og interesse for børnene. Det er endvidere ofte observeret, at personalet sætter ord på egne og børnenes handlinger, hvilket understøtter den sproglige udvikling. Der er observeret variation i personalets tilgang til dialog og samtaler, særligt i de planlagte aktiviteter og rutinesituationer som måltider.

Udviklingsmulighed: Det anbefales at sproglige læringsmiljøer tænkes med i indretningen af de fysiske lokaler indenfor, når renoveringen i efteråret går i gang. Det anbefales, at man lader sig inspirere af Nebulas modul 1, nr. 4 og 5 vedr. indretningen af de fysiske sprogmiljøer. Ligeledes anbefales det, at de sprogstimulerende materialer der er i huset placeres i børnehøjde.

3.4 Overgange

Vi ved fra forskning, at overgange kan være en sårbar tid for børn. Tilsynet har fokus på dagtilbuddets overgangsarbejde fra vuggestuestart til børnehave og videre over i skolen. Ligeledes har tilsynsførende fokus på overgangen i afleverings – og hentesituationer ved tilsynsbesøget.

Forskning viser, at de voksnes fokus på det enkelte barns dannelse, færdigheder og behov er afgørende for, at børn oplever gode overgange. Det betyder, at fagprofessionelle skal have fokus på børnenes perspektiver, som kan hjælpe til at understøtte børnenes interesse og motivation for overgange (Den gode overgang, 2020).

Overordnet vurdering af arbejdet med overgange i Regnskoven Børnehave

Det observeres, at personalet er opmærksomme på børnenes overgang ved afleveringssituationerne. Personalet drager omsorg for de børn, der har behov for det, igangsætter aktiviteter eller inddrager børnene i igangværende aktiviteter, for at sikre en tryk overgang efter afsked med forældrene.

Ledelsen bemærker, at der er ved at blive udarbejdet en overgangsprocedure for overgangen fra vuggestue til børnehave.

4SAMMENFATNING

4.1 Opsummering af punkter til videreudvikling

Tilsynet sonderer mellem udviklingsmuligheder, anbefalinger og skærpede forhold.

- Ved en udviklingsmulighed peger tilsynet på potentiale, som der kan arbejdes videre med, hvis dagtilbuddet har fokus her.
- Ved en anbefaling råder tilsynet til, at der arbejdes videre med punktet.
- Ved skærpede forhold, vil der være tale om udviklingskrav, som skal udbedres i umiddelbar forlængelse af tilsynsbesøget.

Anbefaling: Det anbefales, at der indrettes rum i rummene og at legeområderne tematiseres, så det er tydeligt for børnene hvad de kan og må hvor. Ligeledes anbefales det, at der indrettes læsekrog og placeres bøger i børnehøjde. Man kan med fordel øge brugen af symboler, billeder og skriftsprog så det er synligt for barnet hvad man kan lege med hvor.

Udviklingsmulighed: Det kan overvejes at indrette mindre legeområder på legepladsen, eks. hegn om legehus, så der skærmes for de børn der kan have et særligt behov for ro til fordybelse i legen. I forlængelse heraf kan man overveje at have en udendørs tegnestation eller læsekrog ved bænken.

Udviklingsmulighed: Der er observeret variation imellem personalets/stuernes opmærksomhed på barnets perspektiv og inddragelse samt det indbyrdes samspil i børnefællesskaberne. Det anbefales, at øge fokus på barnets perspektiv og at følge barnets spor.

Udviklingsmulighed: Man kan overveje om der i nogle situationer ved skift og overgange kan indtænkes en overgangsaktivitet (eksempelvis sprogstimulerende aktiviteter), således at ventetiden får et pædagogisk sigte.

Udviklingsmulighed: Det anbefales, at man ensarter tilgangen ved afleveringssituationerne på tværs af stuerne.

5 Deltagere ved tilsynet

Ved det uanmeldte tilsyn i 2022 deltog:

- Tilsynsførende: konsulent i Læring og Udvikling samt ressourcepædagog i Væksthuset
- Dagtilbudsleder, afdelingsleder i Regnskoven Børnehave samt afdelingsleder i Regnskoven Vuggestue